

OMGJØRING - MANGLENDE UNIVERSELL UTFORMING AV INNGANGSPARTI Vero Moda og Jack & Jones

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til ombudets uttalelse av 27. september 2010 og deres klage på denne.

Ombudet har mottatt klage på både Vero Moda og Jack & Jones i Karl Johans gate 5, og klagene er registrert i to saker her hos oss. Ombudet er imidlertid gjort oppmerksom på at de to butikkene begge hører under Bestseller Retail AS, og fremstår fysisk som et lokalt med tre innganger. Ombudet vil derfor heretter behandle spørsmålet om universell utforming for de to butikkene samlet.

Ombudet konkluderte i uttalelsen med brudd på plikten til universell utforming av virksomhetens lokaler, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9 tredje ledd. På bakgrunn av deres klage og nye opplysninger har ombudet foretatt en ny vurdering i saken. Ombudet konkluderer med at uttalelsen av september 2010 omgjøres, og at virksomheten på nåværende tidspunkt ikke bryter plikten til universell utforming.

Uttalelsen kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda innen tre uker fra mottakelsen av dette brev, se vedlagte orientering.

Spørsmålet som ombudet finner grunn til å vurdere på ny i denne omgjøringen, er om det vil være uforholdsmessig byrdefullt for virksomheten å utbedre lokalene som beskrevet i ombudets uttalelse.

I vurderingen av om det er uforholdsmessig å kreve tilrettelegging skal det legges vekt på bla. tilretteleggingens effekt, om virksomheten er av offentlig art, kostnadene ved tilretteleggingen, virksomhetens ressurser, sikkerhetsmessige hensyn og vernehensyn.

Ombudet har mottatt klager på til sammen åtte butikker i Karl Johans gate. Flere av bygningene butikkene er lokalisert i er vernet etter plan- og bygningsloven. Sakene har derfor vært stilt i bero hos ombudet på grunn av nødvendig avklaring med vernemyndighetene ved Byantikvaren. Ombudet beklager lang saksbehandlingstid. Ombudet hadde møte med Byantikvaren 9. mars 2011. Tema for møte var hvorvidt det er mulig for butikkene på Karl Johans gate å gjøre utbedringer på inngangspartiene uten at dette går utover byggenes verneverdi. Byantikvaren skisserte flere mulige løsninger for å bedre tilgjengeligheten til de innklagede butikkene på Karl Johan, også Vero Moda og Jack & Jones.

Når det gjelder plikten til universell utforming mener ombudet at virksomhetene så langt som mulig skal søke å finne løsninger som på best mulig måte kan ivareta hensynet til universell utforming av lokalene.

Ombudet er imidlertid klar over at vernehensynene medfører utfordringer i forhold til å kunne foreta fysiske inngrep i fasadene. På møte med Byantikvaren ble ombudet også gjort oppmerksom på at det er satt i gang et prosjekt "Levende Oslo" som er

underlagt Byrådet. Prosjektet har et mål om å få til bedre tilgjengelighet på Karl Johans gate. Ombudet har forståelse for at det av estetiske grunner vil være en god løsning å sikre en enhetlig felles plan for virksomhetene i Karl Johans gate. I påvente av det forestående prosjektet ser derfor ombudet at fullstendig universell utforming vil være uforholdsmessig byrdefullt på nåværende tidspunkt.

Selv om en fullstendig utbedring vil være uforholdsmessig i dette tilfellet, vil virksomheten i utgangspunktet ikke være fritatt fra å foreta utbedringer. Virksomheten er fremdeles forpliktet til å finne den "nest beste" løsningen. Ombudet viser til forarbeidene til diskriminerings- og tilgjengelighetsloven side 126, hvor det fremgår at:

"...kravet til universell utforming ikke bortfaller dersom hovedløsningen ikke kan tilrettelegges. I slike tilfeller må plikten ivaretas ved at den beste alternative løsning velges".

Ombudet vil understreke viktigheten av at virksomheten gjør så mye som mulig for å sikre ikke! stigmatiserende og inkluderende løsninger. Effekten av en tilrettelegging av hovedinngangen vil bli at rullestolbrukere får samme mulighet til å handle i butikken som andre, og ikke må benytte alternative innganger som er særløsninger.

Et eksempel på en nest-beste løsning i påvente av prosjektet kunne her vært en rullestolrampe. Ombudet ser imidlertid av fotografier og ved befaring utenfor butikken at installering av en slik rampe vil bli praktisk vanskelig. Den laveste målte høydeforskjellen som ble målt ved befaring var ca. 18 cm fra gateplan, noe som vil gi en rampe på nærmere to meter ut i gaten. En slik rampe vil dermed ikke gi god effekt ettersom den vil bli veldig bratt, eller måtte legges langt ut i gaten.

I påvente av det forestående prosjektet "Levende Oslo" konkluderer derfor ombudet med at det vil være uforholdsmessig byrdefullt å kreve de nevnte utbedringer.

Konklusjon

Likestillings- og diskrimineringsombudet omgjør sin uttalelse av 27. september 2010, og konkluderer med at virksomheten ikke bryter plikten til universell utforming i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9.

Ombudet vil presisere at vi på et senere tidspunkt kan ta opp saken igjen dersom vi blir gjort oppmerksom på at utbedringene ikke har blitt foretatt eller at ordningen ikke fungerer som beskrevet.